

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Felévre 340 K
 Negyedévre 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap.
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A minisztertanács egyhangu határozatot hozott

Budapest, okt. 31. Ma délelőtt gróf Bethlen István miniszterelnöknél megjelentek az antant nagyhatalmak budapesti követei és irásban az alábbi jegyzéket nyújtották át:

Miniszter Ur! Van szerencsénk Nagyméltóságodnak a nagykövetek tanácsának alábbi jegyzékét átadni.

A nagykövetek tanácsa, amely megelégedéssel látta, hogy a magyar kormány megfelelő intézkedéseket tett azon célból, hogy Károly exkirály újabb kísérletének rögtön véget vessen, ennek dacára megállapította, hogy mindaddig a magyar kormány nem tett eleget a szövetséges hatalmak azon határozatának, amely a trónvesztés proklamálásának szükségességéről szól. A trónról való lemondás, amelyre ugyálszik rá akaéja birni az exkirályt, nem tekinthető ezen határozat végrehajtásának. A nagykövetek tanácsában képviselt szövetséges államok aggodalommal vannak eltelve a növekvő izgatottság miatt, amelyet a restaurációnak ezen újabb kísérlete a Magyarországgal szomszédos államokban előidézett és tevékenyen közreműködnek annak lecsillapításában.

Ugyanezen célból felszólítják a magyar kormányt, hogy haladéktalanul proklamálja Károly exkirály trónvesztését és hogy ezen trónvesztést a nagykövetek tanácsának 1920 február 4-én és 1921 ápri-

lis 1-én hozott határozata értelmében terjessze ki egyidejűleg a Habsburg-ház valamennyi tagjára.

A tanács elvárja, hogy a magyar kormány hozzá akarván járulni az általános béke fenntartásához, haladéknél hozzájáruljon ezen határozat végrehajtásához.

Fogadja stb. stb. *Castagnetto, Hohler, Fouchet* s. k.

Tekintve, hogy a magyar kormány az ország jelenlegi súlyos helyzetében, amelyet a szomszéd államok egyre fokozódó katonai intézkedései idéztek elő, rá van utalva a szövetséges nagyhatalmak támogatására, a kormány számára jelenlegi kényszerhelyzetében nem volt más választás, mint a nagyhatalmaknak ez újabb határozatát elfogadni.

A helyzet ismertetése után a minisztertanács idevonatkozó határozatát egyhangulag hozta meg, amiről a magyar kormány a szövetséges nagyhatalmakat azonnal értesítette és ezt a választ a cseh-szlovák köztársaság, az SHS és a román királyság budapesti képviselőivel még a mai nap folyamán közölte.

Mint hogy az antant nagyhatalmak kívánságuknak a törvényhozás által való elfogadására záros határidőt szabtak, a kormány a nemzetgyűlés összehívása iránt a szükséges intézkedéseket megtette. (MTI.)

A nemzetgyűlés haladéktalanul összeül

Budapest, okt. 31. A kormány tagjai ma délután sürgős minisztertanácsot tartottak, amelyen az antant jegyzékében foglalt követelésekkel foglalkoztak. A minisztertanács határozata este vált ismeretessé.

A kisgazdapártban nagyatádi Szabó István ismertette bizalmas értekezleten a minisztertanács döntését és az ezzel kapcsolatos határozatot, amely szerint a miniszterelnök szerdán este a pártkörökben tartandó értekezleten ismertetni fogja a bel- és külpolitikai helyzetet.

A nemzetgyűlést csütörtökre hívják össze. Az ülésen a miniszterelnök betervezi a detronizációról szóló törvényjavaslatot, amelyet az ülés felbeszakitása mellett azonnal le fog tárgyalni a közjogi bizottság és azután a bizottság előadója az újból megnyitandó ülésen előterjeszti a bizottság jelentését.

Ezzel a csütörtöki ülés napirendje kimerül és pénteken másodszeri, szombaton pedig harmadszeri olvasásban kerül a detronizáció törvényjavaslat a nemzetgyűlés elé.

Az antant az egész Habsburg-ház trónvesztését kívánja

Budapest, okt. 31. A kisanant budapesti követei ma délelőtt a magyar kormány irásban is átadták azokat a követeléseket, amelyekről szombaton szóbelileg értesítették a magyar kormányt. Követeléseikben tudvalevőleg IV. Károly személyi detronizációján kívül az egész Habsburg-ház trónvesztését kívánják. A kisanant e kívánságához azóta hozzájárultak a nagyantant tagjai is.

A kisanant ez újabb közlésének vétele

A királlyal folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre

Budapest, okt. 31. A kormányt és a pártokat ezidőszent kizárólag a királykérdésnek az ország érdekei szerint való elintézése fog-

lalkoztatja. A hercegprímás tihanyi utjával nincsen megoldva az a fontos kérdés, amelynek elintézése végett Csernoch hercegprímás

után Bethlen gróf miniszterelnöknél ma látogatást tettek a nagyantant budapesti követei is.

Budapest, okt. 31. Bethlen István gróf miniszterelnök ma délelőtt fogadta Hohler Castagnette herceg és Grandmits főmegbízottakat, utánuk Cnobloch báró német-osztrák követ jelent meg a miniszterelnöknél.

A miniszterelnök ezután Bánffy Miklós gróf külügyminiszterrel és Belitska Sándor honvédelmi miniszterrel tanácskozott.

— A Kormányzónál azért voltunk, hogy információkat kérjünk a külpolitikai helyzetről és azokról az eseményekről, amelyek a legutóbbi napokban lejátszódtak. A megbízottak azzal az impresszióval távoztak a Kormányzótól, hogy a kétségkívül rendkívül súlyos helyzetből is Magyarország jövőjének biztosításával fogunk kikerülni.

a királyt felkereste és valószínűleg ebben az ügyben még további teendők válnak szükségessé.

Ma délelőtt a Tisza-emléktábla leleplezése után a miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a Kormányzónál. Ugyanese ma délután 4 órakor rendkívüli minisztertanács volt.

Ma délben Huszár Károly, Haller István és Ernszt Sándor nemzetgyűlési képviselők kihallgatáson voltak a Kormányzónál, akinél körülbelül 2 óra hosszat tartózkodtak. Utánuk megjelent a Kormányzónál Bánffy Miklós gróf külügyminiszter is.

Amint beavatott helyről értesülünk, Apponyi Albert gróf és Széchényi Miklós gróf ma a kormány engedélyével a királyhoz utaztak Tihanyba.

Budapest, okt. 31. Egyes lapokban hangulatot keltő közlemények jelentek meg arról, hogy a királyi pár, amely tudvalevőleg repülőgépen érkezett Magyarországra, fehéreműben és ruhában szüveget szenved és hogy ide vonatkozólag intézkedések egyáltalában nem történtek. A MTI-t illetékes helyen felhatalmazták annak közlésére, hogy a királyi pár Tihanyban fehéreművel és ruhával teljesen el van látva, a királyi pár, vagy környezete részéről semmiféle panasz hivatalos helyre nem érkezett.

Páris, okt. 31. (Saikratávirat.) Az Havasügynökség jelenti Rómából: A Vatikán megcáfolta azt a hírt, mintha tiltakozni szándékoznék amiatt a bánásmód miatt, melyben a szövetséges hatalmak Károly királyt részesítik.

A lázadó zsoldosok gyávan cserben hagyták gazdájukat

Budapest, okt. 31. Osztenburg ügyének rosszra fordultával vonatra szállt és menekülni próbált, midőn Tatán azt a hírt kapta, hogy Komárom felől is el van zárva az út,

Károlyi felajánlja szolgálatait hazája ellen

Spalato, október 31. A cseh nemzeti ünnep napján a konzulátuson megjelent az itt tartózkodó Károlyi Mihály is és arra kérte a konzult, hogy tolmácsolja a köztársaság elnökének és Benes miniszterelnöknek aláírtas hódolatát és azon óhaját, hogy ezentul Csehország és Magyarorszában közötti barátságos legyen a viszony. (Cseh sajtó iroda.)

Cseh sorozás ostromállapot hirdetésével

Bécs, október 31. Az egész csehországi Éger-vidék valóságban lángokban áll. A német lakosság mindenütt lázong a mozgósítás miatt. A cseh forradalmárok vonakodnak a határra menni, úgy hogy jórészt német csapatokat kell oda küldeni. A felvidéken úgy a német, mint

különösen a magyar lakosság a végsőkig el van keseredve. Napirenden vannak a legkülönbözőbb természetű rendezvargások és a hatóságok nap-nap után tartóztatják le a városokban az embereket. Ez a nyugtalanság tette szükségessé az ostromállapot elrendelését is.

Románia és Jugoszlávia szoros egyetértésben

Miskolc, okt. 31. Illetékes helyről nyert értesülés szerint Hernádvecse közelében a csehek rálöttek a határon szolgálatot teljesítő közegeinkre. (MTI.)

Bécs, okt. 31. Jól értesült belgrádi körök

szerint a bukaresti kormánytól a jugoszláv kormányhoz ma újabb jegyzék érkezett, amely még erőteljesebben kifejezésre juttatja a kisantantnak a magyar kérdésben elfoglalt álláspontja egységességét.

A népszavazás elé bizalommal tekinthetünk

Sopron okt. 31. Almásy Sándor kormánybiztos az itteni helyzetről a következőképp nyilatkozott:

— Sopronvármegye területén a lakosság körében teljes nyugalom uralkodik. A legutóbbi puccs nem vert fel nagyobb hullámokat. A népszavazást illetően meg történt minden intézkedés. Ennek lefolyását teljes bizalommal várjuk. Jól ismert osztrák sajtóorgánumok ama hírei, amelyek szerint a szövetségi tábornoki bi-

zottság elhagyta volna Sopront, szemenszedett valótlanság.

— A szövetségi tábornoki bizottság Sopronban tartózkodik és várja a nagyhatalmak kormányainak további utasításait.

Sopron, okt. 31. Szárazvám község határában az új folyamán osztrák járőrök megtámadták az ott tartózkodó felkelőket és két lovas felkelőt súlyosan megsebesítettek. A kismartoni kórházba szállították őket

A baranyai választások eredménye bizonytalan

Budapest, okt. 31. A baranyai választásokról eddig még bizonyos hírek nem érkeztek. Értesülésünk szerint Szabadkán Koródy-Katona János vezet, Siklóson Sipos János és Rigó József kiszagadnak között valószínűleg pótválasztás lesz; Mohácsön Prátor Tamás van

félyben, Villányon Bleyer Jakab, a regőci kerületben pedig Láng József. Pécs I. kerületben Ráday Gedeon megválasztása biztosra vehető, a II. kerületben Komócsi kanonok és Baumann János között dől el a választás a keresztyénpárthoz érkezett jelentések szerint.

Az OMB jegyei nov. 15-én értéküket veszítik

Budapest, okt. 31. A hivatalos lap keddi számában megjelenő pénzügyminiszteri rendelet értelmében az Osztrák Magyar Banknak magyar felülbélyegzésű 100 koronáról szóló jegyeit a m. kir. Állami Jegyintézet és a m. kir. állami pénztárak folyó évi november hó 1-től kezdve november 15-vel bezárólag már csak 75% levonással vagyis 25 korona értékben fogadják el. Ezen határidőn túl az említett bankjegyek elveszítik fizetési eszköz jel-

legüket és állami jegyekre sem cseréltetnek be többé.

Az Osztrák Magyar Bank magyar felülbélyegzésű 200, 50 és 25 koronáról szóló jegyeit a fenti határidőn belül a m. kir. Állami Jegyintézet és a m. kir. állampénztárak már csak 50% levonással vagyis a 200 K bankjegyeket 100, az 50 K bankjegyeket 25, és a 25 K bankjegyeket 12,50 K értékben fogadják el fizetés gyanánt, vagy becserélés céljából. (MTI.)

Visszapillantás a debreceni színészetre

Irta Maizner János

Debrecen város minden időben szeretettel vette körül színházát, érdeklődött iránta s áldozatokat is hozott érte a multban és napjainkban is. De talán még Debrecenben sem beszéltek soha annyit a színházról, mint épen mostanában, amikor vele foglalkozik a közgyűlés, a tanács és az utca is. Épen ezért nem lesz érdektelen, ha a városi levéltár megőrzött írásai alapján néhány adattal megpróbáljuk felvázolni ennek a kulturáltélménynek dicső multját.

Amint az 1700-as évek végén Magyarországon a pillanatnyi irodalmi hév után szibadtság szállotta meg az emberek lelkét, katasztrófa fenyegette az éledezni kezdő magyar színészetet is. Egy nagyobb színésztrupp e katasztrófa elől Erdélybe menekült, ahol idősebb Wesselényi Miklós báró lett lelkes éltezője. Miután a színészársaság Erdély művelt városaiban nagy sikereket aratott, Wesselényi báró arra ó gondolatára jött, hogy a magyar színészek egy részét Kocsi-Patkó János igazgatása alatt Erdélyben hagyja, míg a másik részét Debrecenbe indította.

Ez a színészársaság aztán Ernyei Mihály igazgatás alatt 1798-ban Debrecenbe érkezett és itt Wesselényi báró közbenjárására a Fehérlő vendéglő udvarán levő deszkasátorban adta meg az első nagy lökést a debreceni színészetre. Ernyei társulata tavasztól őszig a Fehérlő udvarán áldozott Thalia istenasszonynak.

1804 november 7-én gróf Károlyi Józsefné Bécsből Debrecen akkori polgármesteréhez, Meszera Sándorhoz levelet intézett, melyben azon óhájának adott kifejezést, vajha Debrecen mielőbb állandó hajlékot emelne a magyar színészetre. Brunner Sándor meghatalmazottjával a levéllel egyidejűleg a debreceni színjátszó társaság számára ruhát és

több rendbeli butort juttatott el. azzal a kikötéssel azonban, hogy ezek Debrecenből ne vitessek el soha.

Wesselényinek távozta után a Debrecenben maradt színészek lelkét kétkedés fogta el, hogy a lelkes báró távozta után a város támogatását sikerül-e megnyerniök. A város a társaság felszerelését leltárba véve, átadta Gulácsy Antalnak és évnegyedenként 300 pengő forintot ajánlott meg, hogy saját költségein tartsa fenn a theatrumot, egyben örökjék a színészek erkölcsé felett. Egyidejűleg a színészeket a nemes város felügyelet alá vette és megbizta Meszera Sándor polgármestert, hogy Vecsey Antal tanácsnokkal vigyázzon Gulácsy társulatára.

1810 október 6-án Gulácsy Antal mint bérlő azt kérte a nemes várostól, hogy a színpad a Fehérlő udvaráról a Cegléd-Piac-utca sarkán levő Vargaszinbe helyeztessék, ahol aztán megindult a társulat működése. Mikor pedig a Vargaszin eladatott, 1834-ben a színjátszó társaság Nándy Gábor Batthyányi-utcán levő helyiségébe szorult, ahol az igénytelen deszkabódé színpadán a magyar színjátszó művészet olyan kiválóságai léptek fel, mint Eder György, Pergő Celesztin, Udvarhelyi Miklós, Várady Károly, Kőszeghy Alajos, Balla Károly, Székely József, később Arany János, Prielle Kornélia, Petőfi Sándor, Egressy Gábor, Lendvay, Szentpétery, Havi, Megyery és Fánegy.

1825-ben a színjátszó társaság ruhatárában 19 rend magyar és 5 rend német ruha volt, míg a diszlettár egy ócska fakoporsó, Apolló és Minerva statuái deszkára, egy ócska harfa, egy nemesi cimér, két mécstartó, egy barna ócska deszkasztal, négy bádognécses, három kecskeláb, 15 bádoglámpás, hat lámpás-tartó fa és egy rossz latorjából állott. Ugyanekkor a theatrum könyvtára összesen 14 kötetre rugott.

A washingtoni konferencia

London, október 31. Szikratávirat. Lloyd George, noha az Akvitánia hajóra megváltozott jegyét, hogy Washingtonba utazzon szombaton valószínűleg nem hagyja el Angliát, tekintettel az ir tárgyalásokra. Balfour és kísérete szombaton hagyja el Londont és Washingtonba utazik, hogy jelen lehessen a konferencia megnyitásán.

A washingtoni konferencia élénken foglalkoztatja a sajtót és a közvéleményt.

Tegnap Hayashi londoni japán nagykövetségére a londoni külföldi sajtó szindikátus bankettét adott. Ez alkalommal a nagykövetség beszédet tartott, amelyen kiemelte, hogy a konferencia sikere nemcsak a diplomataknak és az államférfiaknak fekszik a szívére, hanem valamennyi jó állampolgárén is. Örömmel állapítható meg, hogy Anglia és Amerika között állangóan növekszik a benső barátság és meggyőződése szerint Amerika és Japán között a helyzet ugyanilyen. A washingtoni konferencián fontos, hogy a tárgyalásokat a barátság szelleme hassa át, nem pedig a kölcsönös gyűlölködés és bizalmatlanság. Ha ez a szellem győzedelmeskedik az érdekeltek felett, akkor az egész világ a rég óhajtott és megérdemelt békéhez jutna. Hayashi a konferenciáról úgy nyilatkozott, hogy noha jóslásokba és találgatásokba bocsátkozni nem akar, de reméli, hogy ez alkalommal csupán általánosságban fog majd tárgyalni, míg a részletek megbeszélését valamely későbbi időpontra halasztják. (MTI.)

Windisgraetzet a csehek internálták

Bécs, okt. 31. Az „Abend“ jelenti: Windisgraetz Lajost, a burgonyaherceget, aki királyi kebelbarátja szolgálatában tett diplomáciai utazása közben néhány nap előtt Bécsben a csehek letartóztatták és Prágába szállították, tegnap 3 rendőrgyűzők fedezete alatt Pozsonyba kísérték és itt a felsőbb hatóságok utasítására internálták.

Tegnap éjjel Pozsonyban és Kassán számos helyen házkutatásokat tartottak és több egyént le is tartóztattak.

Prága, október 31. Rakovszky István fiát ma Liptószentmiklóson a csehek letartóztatták.

Az 1835—37-ik esztendő fevezetessége Arany János debreceni színészkedése. Arany 1836 március 3-án, csütörtökön este lépett először a debreceni közönség elé „Ördög Róbert”-ben, ugyanezen év március 28-án pedig a „Vigkedvű Mihály” című darabban Biczó István debreceni tanácsnokot alakította elég félszegen.

1846—47-ben Prielle Kornélia is tagja volt a társulatnak.

Ez időben történt, hogy az itt időző Petőfi „halálosan” beleszeretett a kedves művésznőbe, annyira, hogy mindenáron feleségül akarta venni a fiatal Kornéliát, aki ismervén már Petőfi vad és csélcsep természetét, huzódozott a házasságtól. Petőfi erőszakosságával mégis rábirta az egyébként szentimentalizmusra hajlandó és a Petőfi költészetét rajongva bámoló művésznő, hogy egy este váratlanul megjelentek Debrecen híres prédikátoránál, Könyves Toth Mihálynál, akik Petőfi arra kért, hogy azonnal adja össze őket. A lelkésznek nagy nehezen sikerült a túrlmetlen szerelmezt lecsillapítani, aki néhány nap mulva már alig emlékezett e kis kalandra, mert Debrecenből egyenesen Károlyba sietett, hogy egyetlen igaz mély szerelmének, az ő Juliskájának boruljon lábaihoz.

1848—49-ben Abday Sándor igazgatása alatt állt a debreceni játszószin.

A debreceni színészek 1849 április 13-án a sérült honvédek javára játszották el a „Báró és bankár” című színművet Jókayné Laborfalvy Róza és Lendvay felléptével.

1860-ban Latabár Endre igazgatósága alatt működtek a debreceni színészek. Végre 1861-ben Kiss Lajos polgármestersége alatt a város március 9-iki közgyűlése kimondta, hogy állandó színházat építtet és erre 150 ezer pengő forintot meg is szavazott. A színház tervezetét Ybl Miklós készítette el, de mivel ez az előirányzott összeget jóval felülmúlta, újabb terv készítésére szólították fel. Miután ezt Ybl egyéb elfoglaltsága miatt nem vállal-

Debrecen Tisza emlékezetének

Három éve, hogy a földrengés első hulláma megnyitotta a csatornákat, ahonnan a lesben álló patkányok cincogva rohantak elő, hogy megrohanják a rettentő vérvesztéstől megerőtlenedett magyar-ságot.

A talaj jól elő volt készítve. A több mint négy éven át szakadatlan harcban küzdő, éhségnek, az időjárás szeszélyének, az éjjel-nappal meg-megújuló ellenséges támadásnak kitett katonaság, a fegyverben álló nemzet ereje fogytán volt. Gondoskodtak róla, hogy a lelki ellentálló erejét is felőröljék.

A nemzet épületének lerombolását a legerősebb oszlopok kidöntésével kezdték meg.

S egyik legerősebb, leghatalmasabb oszlop Tisza István volt: pusztulnia kellett.

Debrecen város közönségének minden rétege kivette a részét a mai napon az emlékezésből.

A Casino Ünnepélye

A debreceni Casino gróf Tisza István meggyilkolásának 3-ik évfordulója alkalmából Balló Ede festőművésszel megfestette és fel-emelő ünnepély keretében leplezte le Tisza István arképét. Az ünnepélyt *Wesprémy* Zoltán elnök nyitotta meg és meleg szavakkal üdvözölte *Miskolczy* Lajos főispánt, ki az ünnepélyen a belügyminisztert képviselte, valamint a polgári, katonai és egyházi hatóságok képviselőit. Az egybegyűlt közönség lelkesen ünnepelte a főispánt, aki megköszönte az elnök üdvözlését. Majd dr. *Tóth* Lajos egyetemi tanár tartotta meg költői szépségekben és meg-rázó részletekben gazdag beszédét, mely mély benyomást tett a jelenvollakra. A beszédet zajos tetszéssel fogadta a közönség. Ezután *Petzkó* Ernő dr. igazgató átvette a képet és hangsúlyozta, hogy a debreceni Casino tradicionális

hatta, az általa ajánlott *Skalniczky* Antal pesti építész tervezte meg a színház épületét a terv szerint kivetet 145,315 forint 29 krajcár eredeti előirányzattal. Az építésre három pályázó közül *Vecsey* Imre debreceni építész ajánlatát fogadták el, aki 101,500 forintért vállalta el a munkát.

1861 augusztusában hozzá is kezdtek a kőszínház megépítéséhez és 1865 augusztusára a színház el is készült mai alakjában, bízáncival vegyes arab-mór stílusban.

1865 augusztus 20. aztán Bánk bánnal és *Jókai* Mór ez alkalomra írt prologusával melyet *Laborfalvy* Róza szavalt el, megnyitották a Csokonai-színház kapuit.

Blaháné Lujza 1866-tól 1871-ig most már a kőszínház színpadáról énekelte a százszorszép magyar dalokat. Az 1866 ik év egyb-ként a Csokonai-színház aranykorának mondható. Ez évben 95 darab közül 25 opera, 25 dráma, 20 vígjáték és 9 operett került bemutatásra. És milyen előadások voltak ezek! És milyen belépő díjak mellett! Háromforint 20 krajcár volt a legdrágább hely, a legolcsóbb 10 krajcár.

Szerényi Sándor intendáns 1873-ban működött nagy sikerrel. 1875-től kezdve a színház magánvállalkozóknak kezébe került. Ettől az időtől fogva *Temesváry* Lajos, *Mándoky* Béla, *Krecsányi* Ignác, később *Arady* Cerő, *Follenyi*, *Nagy* Vince, aztán *Mándoky*, *Valentin*, *Rónaszéky*, *Molnár* László, *Halmai* Imre ötös konzorciuma, majd *Valentin* Lajos, *Valentini-Gyöngyi* Izsó, *Leszkay* András, *Tiszai* Dezső, *Komjáthy* János, *Makó* Lajos, *Zilahy* Gyula és *Heltai* Jenő alatt működtek a színtársulatok s a vidék legelső színpadává emelték a Csokonai-színházat, amihez nagyban hozzájárult a debreceni közönség kultúra szeretete és áldozatkész támogatása is. Ezt érezte a mostani színigazgatóval, *Kardoss* Gézával is és hisszük, hogy az ő igazgatása alatt a Csokonai-Színház méltó marad multjához és önmagához.

szellemét, a kölcsönös megbecsülést, egységet és megértést, különösen most: hazánk súlyos állapotában ápolja és soha megbontani nem enged. Az ünnepély az elnök zárószavaival ért véget.

Az egyetem ünnepsége

Tisza István Tudományegyetem testülete és ifjusága elhatározta, hogy Tisza István halálának évfordulóját minden évben megünnepeli. Az Egyetem Tisza-emlékünnepségét tegnap délelőtt tartotta meg a Kollégium dísztermében. Az ünnepélyen a katonaság, a város és a rendezőség kiküldöttein kívül megjelent *Miskolczy* Lajos főispán, *Pákozdy* Sándor alispán, *Csóka* Sámuel h. polgármester, dr. *Lindenberger* János püspöki helynök, prépost-plébános, *Lánczy* Gyula miniszteri tanácsos és a város számos előkelősége.

Az ünnepélyt a Hymnusszal a kántus éneke nyitotta meg, majd *Sass* Béla e. i. rektor megnyitó beszéde után *Pokoly* József prorektor méltatta Tisza István életét hatalmas, nagy koncepciójú beszédével. A kegyeletes ünnepséget a kántus éneke fejezte be.

A szobor-bizottság emlékünnepéje

A halhatatlan nagy magyar emlékének áldozott a gróf Tisza István szoborbizottság is délután 6 órakor az Arany Bika dísztermében. A terem s a bejárat gazdagon fel volt díszítve pálmákkal, délszaki növényekkel. A bejáratnál díszruhás hajduk állanak sorfalat. Fűrge cserkészek tartják fenn a rendet. A terem lassankint megtelik díszes és válogatott közönséggel. Debrecen polgári notabilitásai szinte teljes számban megjelentek. Ott voltak *Miskolczy* Lajos főispán, *Csóka* Sámuel polgármesterhelyettes, *Baltazar* püspök, *Lindenberger* püspöki helynök, dr. *Olchváry* Zoltán a kir. tábla, *Kesseri* Lajos, a kir. törvényszék elnöke, *Sass* Béla, az egyetem rektora és mások. Az emelvényen pálmák között állott a mártírhaltalt halt Tisza István fehér márvány mellszobra.

Az emlékünnepélyt a városi dalárda és a ref. főiskolai kántus egyesített énekkara nyitotta meg a Nemzeti Hísekegy és a Himnusz eléneklésével. A dalárdát *Mácsy* Sándor kar-nagy vezényelte a töle megszokott biztossággal. Ezután *Miskolczy* Lajos főispán a Tisza-szoborbizottság elnöke mondott megnyitó beszédet.

— Áldozni jöttünk össze, — mondotta — áldozni Tisza István emlékének. E szomorú, ünnepélyes órában Gesztről megidézzük Tisza István szellemét, hogy rendületlen hitét, nagy tudását, önfeláldozó hazaszeretét és rajongó fajszeretét magunkba vessük s ezáltal erősítsük magunkat. Tisztelettel köszöntöm a mai kegyeletes emlékünnepén összegyűlt díszes közönséget és tolmácsolom a Tisza szellemét. Vestatúzként őrző országos Tisza-emlékbizottság hazafias üdvözlését. Az ünnepélyt megnyitom.

Utána dr. *Kun* Béla egyetemi tanár tartotta meg az ünnepi beszédet. Közel egy óra, gondolatokban gazdag beszédében kegyeletes szavakkal áldozott Tisza emlékének, különösen kiemelte Tisza fajmagyarságát.

— Hogy ellensége volt-e a munkásoknak Tisza, meg tudnák mondani Geszten. A szocialdemokraták két szempontból ítélte el: a nemzetköziség és az osztályharc miatt. A szegény embert azonban emberi méltóságához akarta juttatni mindig Tisza elítélte a vallástalanságot. Őszintén hitt Istenben és állhatatosan ragaszkodott a maga vallásához. A szónok végül Tisza szellemének követésére hívta fel a közönséget.

A nagyhatású emlékbeszéd után dr. *Winkler* Jenőné *Rettegny* Margit szavalt el *Lőrinczy* Györgynek „*Sóhajtság Gesztre*” című költeményét. *Rettegny* művészi képességét jól ismeri már a közönség, mostani szavalatában teljes egészében csillogtatta kivételes tudását. Sok-sok tapsot aratott.

A Szózat felemelő hangjai mellett oszlott szét az ünneplő közönség.

Az oroszországi éhínségesek javára a francia kamara egyhangulag 6 millió hitelt szavazott meg.

Közgazdasági hirszoligáltatás

Zsidó visszaélés

A hatóságok hosszabb gondolkodás után elhatározták, hogy világosságot derítsenek a zürichi árfolyamok ügyére és meg fogják állapítani azt, hogy kik azok a hatalmasok, akik törvényt és szabályt kijátszva, maguknak illegitim uton óriási hasznot biztosítanak.

A vizsgálat eredményéről a hatóságok hivatalosan még nem tájékoztatták a nagyközönséget, egyes liberális organumoknak azonban megint csodálatosan jó összeköttetések voltak, úgy hogy minden hivatalos értesítést megelőzve, a maguk módszere szerint igyekeztek a közönséget ezen csunya ügyről tájékoztatni. Dacára azonban azon előnyös helyzetnek, amelybe ezen liberális sajtóorganumok azáltal kerültek, hogy ismeretlen módon megint előnyökben részesültek, még sem sikerült nekik a valóságot annyira elferdíteniök, amennyire az a mögöttük álló érdekeltég részére kívánatos lett volna. Minden kertes dacára megtudtuk azt, hogy a zürichi árfolyamokat illegitim uton közvetítette *Friedenstein* ur, és hogy ebből előnyököt élvezett a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank, az Angol-Magyar Bank, a Dunabank és a Magyar Országos Központi Takarékpénztár. Ezek mind nem a keresztyén kurzus alapításai. Hogy az ügybe a Futurát is belekeverték, az megint csak keresztyénellenes taktika, mert kiderült már, hogy a Futurnak a zürichi kurzusokhoz semmi köze.

Miután már most a nagyközönség megismerte a való tényállást, nem tartjuk időszertülnének, ha ezzel kapcsolatban emlékeztünk az vad támadásokra, amelyekben a Magyar Távirati Irodának volt része az utolsó időben. Az u. n. liberális organumok tudva azt, hogy nincs igazuk ugyan, soha nyíltan támadni nem mertek, de burkoltan annál többször gyanúsították a Magyar Távirati Irodát azért, mert a zürichi árfolyamokat egyesektől gyorsabban meg lehetett kapni, mint a Távirati Irodától.

Nos, hát a lefolytatott vizsgálat világosságot derített az egész ügyre. Bebizonyosodott az, hogy a Magyar Távirati Iroda a közgazdasági hirszoligáltatás terén a legkisebb hibát sem követte el és mindenkor szigorúan szabályszerűen járt el. Ha az említett Iroda árfolyamhirszoligálata néha késétt, ennek csak két oka van:

Egyrészt nem bocsátották a Magyar Távirati Iroda rendelkezésére a szükséges technikai eszközöket, másrészt visszaélések segítségével előzték meg hirszoligáltatát. Ezeket a bajokon egyszerűen lehet segíteni. A kormány bocsássa rendelkezésére a becsületesen dolgozó bevált szervnek a szükséges technikai segédeszközöket, a hatóságok pedig akadályozzák meg az illetéktelenek által elkövetett visszaéléseket.

Furcsának kell azonban tartanunk, ha egyes körök az eddig mutatkozó bajokon úgy akarnak segíteni, hogy egy bankcsoporthat monopóliumot adnak egy új rádióhirszoligáltat berendezésére. Az eddigi hirszoligáltati szervnek kötelessége a vett híreket azonnal mindekinek tudomására hozni. Az a bankcsoporthat ellenben, amely rádióhirszoligáltati monopóliumra kér engedélyt, nyíltan bevallja, hogy a kapott soronkivüli értesítéseket üzleti előnyök megszerzésére kívánja kihasználni. Ha a kormány a bankok által kért engedélyt megadja, akkor a nemzetközi arbitrage-üzletet, mely ma óriási jelentőséggel bír, teljesen kiszolgáltatja a megalakult bankérdekeltségnek és lehetetlenné teszi, hogy a jövőben megalakítandó bármilyen bank ezen üzletággal eredményesen foglalkozzék.

Az ilyen terv megvalósításának még a kísérlete ellen is elsősorban nemzeti szempontból tiltakoznunk kell. Ránk nézve idegen nagybancjaink egészségtelen kartelljük segítségével már épen elég pénzt szedtek ki a magyar közeposztály zsebéből, miért is a közvélemény nem tűrheti, hogy a bankoknak a jövőben bármilyen monopólium jelleggel bíró kedvezmény adassék. Ezen álláspontunk helyességét a nemzeti alapon álló kormányának is feltétlenül el kell fogadnia.

Tisza-gyász a fővárosban

Budapest, okt. 31. Ma délután az Országos Tisza Emlékbizottság rendezett ünnepélyt a Nemzeti Társaskör helyiségében. Az emlék-ünnepélyt *Beöthy Zsolt* nyitotta meg nagyszámú közönség előtt.

Gyötrő kétkedések között, új vésszel fenyegető viharfelhők alatt sorsdöntő napokban gyűjtött bennünket újlag össze Tisza István gróf emléke. Az emberiségnek, a nemzetnek igaz nagyjaival, szent hagyományával úgy vagyunk, mint a régiek a sorskönyvekkel, a bibliával, hogy találomra felütötték őket s abból merítettek erőt, a gyászban vigasztalást, de mindenkifelett a kétkedésből való megszabadulást keresték és találták bennük. A mostani megpróbáltatások, megaláztatások kétséges napjaiban mire van most a legnagyobb szükség? A magyar lelkeknek olthatatlan tüze és a magyar lelkéből fakadó bölcsességre, amelyet a jelen követel tőlünk.

Budapest, okt. 31. Tisza István gróf tragikus halálának mai 3-ik évfordulója napján megható ünnepség keretében leplezte le a miniszterelnökség tisztikara azt az emléktáblát, amelyet Kisfaludi-Strobil alkotott. A tábla karmai között kardot tartó turul-madarat ábrázol, alatta az egyesített nagy magyar címerrel.

A leplezési ünnepélyen előkelő meghívott közönség vett részt. Amelynek sorában a polgári, egyházi és katonai hatóságok vezetői, valamint a politikai és társadalmi világ számos előkelősége volt jelen.

Az ünnepi beszédet *Bárczy István* miniszteri tanácsos mondotta.

A költői szépségekben gazdag beszéd mély hatást tett a jelenvoltakra.

A reformáció napja

A protestánsok nagy ünnepét, a reformáció 404 éves évfordulóját, egyszerű, de felemelő ünnepségek keretében ülte meg a Kálvinista Róma.

Október 31-én délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelet volt a Nagytemplomban, amelyen *Baltazar Dezső* püspök prédikált. Az istentiszteleten a városi tanácsot *Csóka Sámuel* polgármesterhelyettes és *Vargha Elemér* tanácsnok képviselték. Megjelentek ott a közhivatalok vezetői is.

A Hittanszéki Önképző Társulat is áldozott a reformáció emléknapján.

Délelőtt a gályarabok emlék oszlopánál rendezett ünnepélyt amelyen az iskolák növendékei nagy számmal vettek részt. A kántus művészi éneke után *Daróczy Sándor* teológus tartott emlékbeszédet.

Nagy hatással szavalt *Pethő Károly* th. Ezután a középiskolák növendékei megkoszorúzták az emlékoszlopot.

Délután újra a Hittanszéki Önképző Társulat rendezett emléknapot a Kollégium dísztermében.

A Kántus énekszáma után *Erdős Károly* lelkészépző intézeti igazgató mondott megnyitó beszédet, Nagy sikert aratott *Cserny*

MEGNYILT
AZ
APOLLO
Divatárúház

a Vármegyeházzal szemben,
Plac- és Miklós-utca sarkán.

Dus választék férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garatúrák, férfi és női fehérneműk a legújabb kivitelben, flanellek, vásznak és zefírek nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók.

Nagy koszoru vásár
CSURKA „Kegyelet” temetkezési vállalatnál

Mindenféle érc- és művirágkoszorúk nagy választékban olcsó árakon. Temetések minden kivitelben vidéken is vállal.

Telefon nappal 381. Telefon éjjel 57.

Zoltán hittanhallgató művészi szavallatával és magas szárnyalású, lelkes emlék beszédet tartott *Peleskey Sándor* hittanhallgató. A műsor legkiemelkedőbb száma *Páricsy Pál* hegedűművésze volt, aki precíz és kidolgozott számaitért sok-sok tapsot kapott. A sikerben osztozott *Csánky Eglantine*, aki a zongorakisérettel látta el megértő finomsággal. Elismeréssel kell megemlékeznünk *Boda Ferenc* szavallatairól is. A főiskolai Kántus, amely precíz összetanultságával csak jóhírnevét öregbítette, zárta be a jól sikerült emléknapot.

A középiskolai református növendékek is kivették a részüket október 31. megünnepléséből.

A nem református középiskolák ref. vallású felsőbb osztályos növendékei a reformáció emlékére 30-án a Kossuth-utcai templomban urvacsorában részesültek, 31-én pedig ugyanott templomi ünnepélyt tartottak reggel fél 9 órakor. Alkalmi költeményt szavalt *Debreczeni Károly*, bibliát olvasott *Mezei Béla* hitoktató. Szóló-éneket adott elő *Léárd Eszter*, orgonán kísérte *Szele Paula* tanítónő, szavalt *Barna Erzsébet*, bibliát magyarázott *Nagy István* hitoktató és végül szavalt *Kiss Lejos*.

A templomi ünnepély után a növendékek a gálya-rabok emlékoszlopához vonultak, melyet intézetenként megkoszorúztak. Figyelemre méltó, hogy az első intézet, mely virágját az emlékműre helyezte, a vagongyári tanonciskola volt; ennek növendékei is megtalálták a helyes utat, amelyen haladva leghasznosabb tagjai lehetnek egy református egyháznak, mint a keresztyén magyar társadalomnak.

Cseh-lengyel szövetkezés

Berlin, okt. 31. A lengyelek és a csehek között már hosszabb idővel ezelt politikai és katonai titkos megegyezés jött létre, amelynek léte *Németország* ellen irányul. Lengyelország és Csehország között Teschenben értekezlet volt, amelyen több magasrangú katonatisztn kívül megjelent a francia és angol megszálló csapatok parancsnoka is.

A „Zászlónk” és „Az Erő” táboráról

*Milota István*nak, Debrecen nemzetgyűlési képviselőjének lapjában: a „Magyarország”-ban olvassuk a következő sorokat: *Majdath* erdélyi püspök és *Prohászka Ottokár* ép most 20 esztendővel ezelt ott állottak a legnépszerűbb, legelterjedtebb, legérdekesebb és legsikerültebb ifjúsági lapunknak, a ragyogó hírnevű, ragyogó multu *Zászlónk* diáklapnak a megindításánál. A *Zászlónk* erős, edzett gárdája a bolsevizmus bukása (és tanulságai) után a régi jó *Zászlónk* bevált, nemzeti katolikus utjain, szellemében megszervezte a *Magyar Jövő* néven ismert ifjúsági irodalmi mozgalmat, amely mellett most a protestáns magyarság részéről is valahára hasonló nemes célokkal új gárda szervezkedik. Az *Erő* ifjúsági lap, ifjúsági irodalmi mozgalom táborá *Ravasz Árpád* és *Záborszky János* vezetésével az alföldi magyarság lanyha szellemét akarja tette gyújtani és ez nagyon helyesen van így; mert ez a katolikus és protestáns légkörben fogant két nagyszerű vállalkozás ezuttal nem szakadást, nem az egymást rontó élethalálkarcot jelenti, hanem az egészséges, egységes nemzeti szellemet, mely szeretetteljes keresztyéni, nemzeti nevelőmunkájával felvértezi ifjúságunkat az idegenlelkűség sok mindenféle hűhóval, maszlaggal csábító *Uj Világjai* ellen is. Érdekes egyébként, hogy a *Zászlónk* a kálvinista magyarság ősi fészkebe, a *Pallazár* püspökéktől különös szellemben kezelt Tiszántulra is behatolt már, de most az *Erő* újabb éltető forrásait nyitván meg a nemzeti szellem, a keresztyén lélek ébredésének, a nemes versenyt itten sikerrel vívja népszerű, elterjedt régiektől.

Az evangélikus Fülléregylet vallásos estéje

Vasárnap délután rendezte az evangélikus Fülléregylet reformációi vallásos estélyét az ág. ev. templomban. Ez volt a Fülléregyletnek hosszú idők múltán első nyilvános szereplése s meg kell állapítanunk, hogy a vallásos est a legteljesebb siker jegyében folyt le. Zsufolásig megtelt a Miklós-utcai templom válogatott közönséggel.

A műsor is a legszerencsésebben volt összeválogatva. *Jónai András* lelkész magas-szárnyalású imát mondott. *Polster Erna* Por-kolábi Gyula „Luther” című versét szavallta el mély átérzéssel és megkapó erővel, tanúságot téve nem csekély szavallóképességéről.

Őszinte tetszést és elismerést váltott ki *Hammerstaedt János* énekszáma, aki művészi biztonsággal adott elő több vallásos dalt. *Gálffy György* gondolkaszámmal érdemelte ki a dícséretet. A műsor legkiemelkedőbb száma a vegyeskar szereplése volt. Precíz összetanult-sággal adott elő több énekszámot. A siker oroszlanrésze *Elefánty Sándor* tanítót illeti, aki a betanítás nehéz munkáját végezte. *Dr. Horvay Róbert* tanár, egyházi másodfelügyelő tartott emlékbeszédet. Tartalmas, gondolatokban gazdag beszédében a reformáció jelentőségét s ut-törő munkáját vázolta.

Orgonán *Hammerstaedt János* játszott a töle megszokott művészettel, ugyanő látta el az orgonakiséretet is.

A mindenképpen jól sikerült vallásos este után urleányok gyűjtöttek az evang. Fülléregylet jótékony, emberbaráti céljaira. A Fülléregylet kitűzött célja nemes és elismeréseméltó; reméljük, hogy munkáját siker fogja kísérni.

Az orosz-román tárgyalások

Bukarest, október 30. Hivatalos helyről nyert értesülés szerint a Varsóban folyó román orosz tárgyalásokat bizonytalan időre megszakították, hogy a román megbízottaknak idejük legyen a bukaresti kormánynak jelentést tenni.

Törvénykezés

§ **Monstre per a katonai törvényszék előtt.**
A főtárgyalás hatodik és hetedik napján folytatták a tanúhallgatásokat. Szombaton 3, hétfőn 8 tanút hallgattak ki, akik a vádlottak ceglédi és szolnoki szerepléséről vallottak. A vádlottak ezen a két helyen *Szamuelli* kíséretében jelentek meg, és meglehetősen agresszíven viselkedtek. Általában a tegnap kihallgatottak terhelően vallottak a vádlottakra nézve. A bünper tanui között sok érdekes név szerepel. Így rövidesen kihallgatják *Stromfeld Aurélt*, a vörös hadsereg vezérkari főnökét, aki most büntetését üli le és tanúként szerepel *Pajor Kálmán* táblai tanácselnök is. Kihallgatásukra november első napjaiban kerül sor.

ÚJ ÜZLET! Selber Testvérek
Hajdusági
FÉRFI-, FIU ÉS RUHA ÜZLET
Piacz 67.

Bőr kabátok, raglánok,
téli kabátok, mikádók
britszex nadrágok, fiu
és gyermek téli kabátok
meglehető olcsón.

Szabott árak!
Előzékeny kiszolgálás!

NAPI HIREK

— **Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt csü. éri. ökn. reggel fog megjelenni.**

— **A róm. kath. templomban ma Mindszent ünnepén délelőtt fél 7, 11 és fél 12 órák csendes misék. Fél 10 órák nagy mise, utána szent beszéd. Délután 3 órák litánia, és szent olvasó fél 4 órák kedvező időben körmenet a temetőbe. 5 órák sz. beszéd a templomban, utána ajtatosság a halottakért. — Holnap halottak napján 7, fél 7, 11 órák csendes szent misék, 9 órák ünnepélyes sz. mise minden meghalt hívekért, a mely után a temető kápolnában csendes sz. mise.**

— **Tanítói konferencia.** A debreceni ref. tanítótöbbség november 3-án, csütörtökön reggel 9 órák a főiskolai oratóriumban tanítói konferenciát tart, a következő napirenddel:

1. Megnyitói áhitat; tartja Uray Sándor, iskolaszéki elnök.
2. „Politikai nevelés a népiskolában” címen előadást tart Dr Imre Sándor, vall. és közokt. miniszteri államtitkár ur öméltsága.
3. Megbeszélés.

— **Az anyakönyvi hivatal a vakokért.** A debreceni anyakönyvi hivatal legutóbb gyűjtést indított a vakok felszámolása érdekében és begyűjt 124 koronát eljuttatta a vakokat gyámoltató Egyesülethez. Az egyesület tegnap megleghangoon mondott köszönetet a polgármesterek és további támogatást kért.

— **Uj nagyközség.** A hivatalos lap vasárnap száma közli, hogy a belügyminiszter a közeli Szakooly községet a nagyközségek sorába felvette.

— **A letartóztatottak ellátása.** A rendeletek szerint eddig csak az igazságügyminiszter hatásköre alá tartozó letartóztatottak részesültek hatósági lisztellátásban. Most azonban a földmivélségi miniszter leiratot intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, melyben elrendeli, hogy a belügyminiszter hatásköre alá tartozó letartóztatottak is részesíthetők hatósági lisztellátásba, A leirat megérkezett Debrecen városához is, amely közlélemzési ügyosztályát legközelebb ilyen értelemben értesíteni fogja.

— **A keresztényszocialisták nagygyűlése.** A debreceni keresztényszocialista szakszervezetek szövetsége vasárnap délelőtt nagygyűlést tartott. Az Uránia-mozgó helyisége zsufolásig megtelt érdeklődőkkel. A gyűlés tárgya a nyomasztó drágaság volt. Bagoly Károly szakszervezeti elnök megnyitja után Reitz János mondott hosszabb beszédet a drágaság rohamos terjedéséről. Reitz után Székely János nyugalmazott államtitkár beszélt. Megélhetési integritást követelünk, — mondotta — mert túrheteren a drágaság. A kormány kötelessége, hogy a közszükségleti cikke árát le szorítsa. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Kelemen János budapesti kiküldött beszélt. Szabó dr kelybeli párttitkár határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben a drágaság letörését követelik a kormánytól. A gyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta s azt felküldi a Kormányzóhoz, a kormányhoz és a nemzetgyűléshez. Tizenkettő után oszlott szét a gyűlés.

— **A Szt. Erzsébet nőegylet** november hó 3-án csütörtökön délután 3 órák a kath. népszövetségi otthon helyiségében Piac-utca 68. sz. választmányi gyűlést tart. Tárgy: Karácsonyi vásár. Az elnökség.

— **Nyukosz hirdetés.** Értesitem a tagokat, hogy a krumli és a bab osztás ma, november 1-én veszi kezdetét az Arany Bika előtti téren. Nyukosz elnökség.

— **Felhívás.** Felhívom az Ébredő Magyarok dalegyletének tagjait, hogy ma, kedden este 7 órák az Éme. központi irodájában megjelenni sziveskedjenek. Kolbhoz Rezső.

— **Orvosi, jogi, gazdasági** könyvek, legnagyobb választékban **Harmathy** könyvkereskedésében Fűvészkeru-u. 14. Telefon 374.

Háromezer ökröt, 1500 tehenet, 2500 bikát, 10 000 kancát, 200 csődört, 50,000 birkát és 1500 kecskét, továbbá ipari és gazdasági gépeket s egyéb iparcikkeket kövelel Magyarország az SHS állam a trianoni békeszerződés alapján s természetbeni követeleseiinek számláját már be is nyújtotta a jövőteli bizottsághoz.

— **„Igazolja magát!”** A színészeket Debrecenben, amióta csak színház van itt, mindig szeretettel és érdeklődéssel vette körül a város lakossága úgy, hogy erről a színészek között minden időben híres is volt s ha elkerültek innét, sokszor megemlegették a civis várost. Az érdeklődést sokféleképpen nyilvánították már a debreceniek, de még úgy senki sem, mint az az illető, akivel Helvey Erzsinek, a Csokonai-színház népszerű primadonnájának akadt különös kalandja vasárnap este. Előadás után egy kisebb társasággal tartott hazafelé a művész a Széchenyi-utca, amelynek előkelő csöndjét misem zavarta meg a csipős szél zúgásán kívül. A kapuhoz érve a társaság buszuskodni kezdett, amikor a sötétből hirtelen egy alak lépett elő s fenyegető hangon ráivallt Helvey szobalányára, aki a kapunyitással járlódot: „Igazolja magát!” Felszólítását mármár tettelesen akarta hatályosabbá tenni, amikor a társaságban volt három hírlapíró háromfelül lecsapott rá s utat csináltak a megremült művésznőnek saját lakásába. Az áldetektívét pedig a nyomban előkerült rendőr társaságában felkísérték az állami rendőrség központi ügyeletére, ahol igazoltatásakor kiderült, hogy B. S. kataszteri hivatalnok s nem épen józan állapotban éretelt tetten. Helvey Erzsinek az ijedségen kívül egyéb baja nem lett, az áldetektívnek azonban alighanem igen, mert a rendőrség megindította ellen az eljárást. Tanulság: rendőri riportert se éjjel, se nappal ne igazoltass az utcán!

— **Meghívó.** A Debreceni Ipartestület 1921 november 13-án, vasárnap délelőtt 9 órák a testület dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgya: a városi előjáróság 8960/1920 E. sz. véghatározatával kapcsolatosan az ipartestületi tisztviselők, illetve alkalmazottak fizetésének rendezése. Erre a közgyűlésre az ipartestület tagjait meghívom. — **Varga Lajos** elnök.

— **A jó párti.** A Jászberényben megjelenő *Jász Hírlap*-ban olvassuk a következő hirdetést:

HUSZONHAT ÉVES LEÁNYOM

számára férjet keresek, kereskedőt, ügyvédet, vagy orvost, akinek legalább hatvanezer korona évi jövedelme van. Leányom egészséges, szolid, fiatalos külsejű, mert férjismérső nem volt. Szépségnek mondható, felsőbb leányiskolát végzett, minden tekintetben művelt. Leányom háziasan nevelt, varr, főz, gyur egész nap kilenc éves kora óta, zeneileg annyira képzett, hogy szoprán, alt, tenor és basszuffó hangon énekel, remekül zongorázik. Szóval olyan tüneményesen muzsikális, hogy szó nélkül játszik kottából és énekel hozzá. Négy évig tartana, ha mindazt eljártaná, amit el tud játszani. Leányom nálam lakik, saját villámban, fényes körülmények közt, de hát elvégre férjhez kell mennie, mert már huszonhat éves, ezért is keresek jó pártit számára. Cim a kiadóban.

— **A vigyázatlanság áldozata.** Tegnap reggel Csige István 2 éves kis fiu szüleinek Bőszörményi-uti lakásán véletlenség folytán marolugot ivott. A mentők a súlyosan sérült fiucsukát beszállították a közkórházba, ahol délben sérüléseibe belehalt.

— **Házasságkötések.** Tegnap az állami anyakönyvezető előtt a következők kötöttek házasságot: Kiss Gábor földmives—Ferenczy Erzsébet, Réty Lajos m. kir. mizsdonyvezető—Jablonkay Mária, Sternberg Sallamon kereskedő—Altberger Róza.

— **„Napsugár” vagyonmentő árverés** november 15-én. Mindennemű tárgyat átvesz árverésre a vállalat november 2-től kezdve, Piac-utca 10. I. alatti helyiségében, délelőtti órákban.

— **Verekedés keleti módra.** Vasárnap este a verekedésnek mifelénk nem ismert neme fordult elő a külsőség egy kis korcsmájában. Palotai János busan iddogált a vágóhid mellett levő Kovács-féle vendéglőben. Egyszer csak belépett az ivótársaságba Juhász János debreceni földmives, aki Palotai lányával állítólag már régebb idő óta vadházasságban élt s e miatt haragosak is voltak. A hirtelen találkozászt szóvita követte, majd öklökre került a sor és addig dulakodtak, amíg Juhász Palotainak leharapta az orrát, az alsó ajkát és kis ujját. A mentők Palotait véresen, megcsönkítva lakására szállították. A rendőrség a verekedésből kifolyólag eljárást indított.

— **Gazdálkodók táncanfolyama** (kizárólag polgáresaladok részére) november hó 2-án veszi kezdetét a Royal szálló dísztermében. Beiratások már eszközöltetnek. Tisztelettel ifj. Schaff János

— **Régi bűn.** A tiszacsegei csendőrség legutóbb letartóztatta Sziráki Gábor tiszacsegei lakost és beszállította Debrecenbe, előállította az államrendőrségen. Sziráki Gábornál egy házkutatás alkalmával több rendbeli komplett közfelfszerelést találtak, melyeket saját bevalása szerint még 1914-ben lopott el Thaisz Arthur papirkereskedőtől, ahol alkalmazásban volt. Abban az időben, mint kiderült, egy Fazekas Julianna nevű asszonnyal élt vadházasságban s így az minden valószínűség szerint büntársa volt Szirákinak. A rendőrség Sziráki Gábor ellen eljárást indított és Fazekas Julianna holléte után is kutat.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvezető hivatalban tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Balogh Erzsébet ref. 7 éves, Károlyi Ilona ref. 7 éves, özv. Bayer Istvánné Bányai Julianna ref. 53 éves, Demjén Julianna ref. 3 éves.

SPORT

Uj női világrekord

Páris, okt. 31. A francia-angol női atlétikai versenyt tegnap délután nyitottak meg a párisi Pershing-stadionban Anglia az első versenyen 48 pontot ért el, ezek közül 38-at csupán a 100 yards futással, amelynek nyertese Miss Limes volt. Miss Limes tegnap futásával megdöntötte a 100 yards női rekordot, amennyiben 11 45 mp. alatt futotta végig a távot. A rekordot eddig az amerikai Miss Tipton tartotta 12 mp-cel.

DEAC—Kisvárdai TE 5:2 (1:2) A DEAC Kisvárdai szerepkörét a nagyszévihar ellenére is a legteljesebb siker kísérte. Az első félidőben a szél támogatásával a kisvárdaiak vannak fölényben, s egy tizenegyes révén megszerzik a vezetést, amit Fuszek rövidesen ktegyenlít. A félidő végén ismét a kisvárdaiak szerzik meg a vezetést. A második félidőben az egyetemisták döntő fölénybe kerülnek s a nagy technikai tudásuk gölokban is kifejezésre jut. Diószegi, Kalmár, Nagy Bálint, ötre szaporítják a gölok számát. A DEAC minden embere jól megállta helyét; kimagaslottak Albiny Jozsef, Kalmár, Poroszlay s az újonnan feltűnt félkezesjátékos Kiss Albert. Bíró Vadkerty Endre.

Nyiregyházi TVE—DTE 1:1 (1:0) A DTE alaposan cserbenhagyta híveit; botránosan rosszul játszott, bár a szévihar — tagadhatatlan — sokat levon a mérkőzés realitásából. A nyiregyháziak törekvően játszottak. A mérkőzés első percében prima öngólt vét s Nyiregyháza ezuttal megszerzi a vezetést. Állando fölénye ellenére támadásait nem kíséri további siker. A második félidő elején a DTE Gerő tizenegyesével kiegyenlít. Bíró Balogh Imre volt.

DEAC II—DVSC II. 1:1 Szövetségi díj, bíró Pauló István. A Vasutas II-ben Német József is Zöld is játszottak.

Fővárosi eredmények. FTC—Törekvés 3:0, MTK—III. ker. 6:1, MAC—TTC 3:0, MTE—VAC 2:2, KAC—BTC 1:0, VII. ker.—Vasas 1:1.

A DME birkozó-versenye. A törekvő munkáscsapat birkozó-versenye úgy erkölcsileg, mint anyagilag kiválóan sikerült. A rendezés meglehetősen volt, csupán a zsűri, illetve a bíraskodás nem állt feladata magaslátán. A Nyíve birkozói ismét szép eredménnyel szerepelt, de kitett magáért a Munkás Testező Egyesület birkozógárdája is.

Részletes eredmények:

Pehely suly I. Nagy Lajos DVSC, II. Stima NyTVE, III. Györi Mihály DMTÉ, Könyű suly I. Kiss Kálmán NyTVE, II. Kiss Jenő DKASE, III. Peskó DMTÉ, Közép A. suly I. Váczl NyTVE, II. Erdei DMTÉ, III. Schandel DKASE, Közép B. suly I. Tiba DMTÉ, II. Kaufmann NyTVE, III. Kusnyik DKASE.

Sajnos, a birkozóversenyen ismét több kisebb-nagyobb baleset történt. A küzdelem hevében ifj. Cseke Károly 26 éves géplakatosnak jobb oldalbordája tört el. A mentők Boldogfalva-utca 11. szám alatti lakására szállították.

Baleset érte Benkó, NyTVE birkozót is, Benkó volt az, aki a legutóbbi birkozó-versenyen egy birkozóknak oly szerencsétlenül törte el a karját, hogy azt amputálni kellett.

Vidéki válogatottak Budapeston. Az MLSz leiratban értesítette a keletmagyarországi kerületet, hogy a vidéki válogatott csapatba kizemelt játékosok, — Debrecenből Fried II. — legközelebb november 8-ig jelenjenek meg Budapeston. A szövetség azonban szívesen látja őket november 5-től kezdődőleg is ellátással, élelmezésük költségeit is viseli. Az MLSz szívesen látja a kerület egyik vezető tagját is, de ellátási költségét levonja abból az összegből, amely a mérkőzés bevételéből a kerületnek jut. Akik a kerület részéről felakarnak menni Budapestre a mérkőzésre, november 2-ig jelentsék az MLSz-nél.

A mai mérkőzések. Ma, kedden délután, mindenszentek ünnepén a diószegi uti vasutas pályán lesz bajnoki football mérkőzés. A vasárnap oly gyengén szereplő DTE játszik az őszi bajnoki szezonban meglehetősen eredménytelenül játszó Vasutassal.

Erős küzdelem után a Vasutasok győzelmét várjuk, bár eldöntetlen eredmény sincs kizárva. A mérkőzési fővárosi bíró vexeti.

A DMTK kisvárdára rándul át, ahol a KSE-vel mérí össze erejét. Győzelemre nincs kilátása.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Kedd nov. 1: Danton. Tiszt. iselő est. B) bérlet. Szerda nov. 2: Molnár és gyermeke. C) bérlet. Színházak és mozgószínházak közleményei:

Az Uránia mai műsora Báró Eötvös József örökbecsű drámai költeménye filmen 4 felvonásban, a film főszereplőjének Szécsi Ferkónak személyes fellépésével. Ezt megelőzi 1. Pathé Revue. 2. Mabou Cittyben Amerikai burleszk. Előadja „Ó”. Előadások 5, 7 és 9-től rendes helyárak, de utalványjegyek nem érvényesek. Jegyelvétel.

Gyerekek! Megérkezett a kis filmművész Szécsi Ferkó, aki a szerda és csütörtöki 3 órai ifjúsági előadásban az Urániában „A megfagyott gyermek” c. filmen is, meg azonkívül is fog szerepelni. E két napon d. u. 3-5-ig kizárólag iskolai növendékek részére lesz az előadás 5 koronás belépű díjjal. Siessen minden növendék jegyét előre megváltani, mert holnap már nem lesz! Tömegesen viszik a jegyeket!

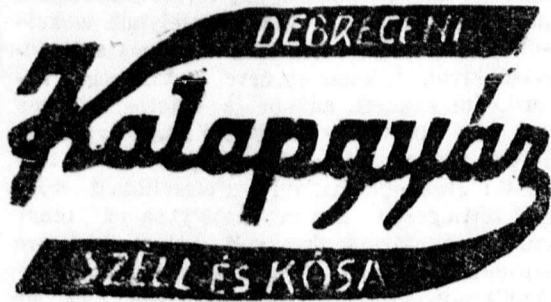
Jón! A Lavina c. hazafias, táncos dalos mozsizkecses 2 film és 2 színpadi részben, me-

lyet mindenkinek meg kell nézni nov. 4, 5 és 6-án az Urániában. Tekintettel az óriási érdeklődésre a jegyeket már 3 napja veszik.

Lenkeffy Ica főszereplésével az Angela öröksége című 6 felvonásos társadalmi dráma ma utoljára az Apollóban 3, 5, 7 és 9-kor.

Nagy zenekar kísérettel mutatja be az Apolló 7 és 9-kor az Angela öröksége című 6 felvonásos drámát.

Fehér Farkas amerikai kalandor történet 6 felvonásban szerdán az Apollóban.

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek **Piac-u. 63. sz.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Elveszett okt. 29-én Széchenyi-utca 6 szám alól egy ordas színű farkaskutya. Ismerető jele bal füle hegye levágva, jobb füle hegyén egy kis gümö van, nyakán sarga szíjjal Kuruc névre halgat. Megtaláló vagy nyomr vezető magas jutalomban részesül Waldmann Széchenyi-u. 6.

Keresek kisebb modern házat, kerttel központban. Ajánlatot ármegjelöléssel kiadóhivatalba.

Azonnal beköltözhető lakásokkal két ház eladó. 30 és 10 hold fekete föld megvételre kerestetik. Érdeklődhetnek dr Tervey és dr Kovács ügyvédek. Piac-u. 73.

Vasabroncs kilóra kapható lapunk kiadóhivatalában.

Takarmányrépa kis és nagy mennyiségben Rákócy-utca 13 sz alatti zöldségraktárunkba ottani minta szerint olesó árban kapható. Futura Debrecen

Forgács István műbőrás bádógos-u.

Tejet állandó szállításra keres Borbély Ferencz fűszerkereskedő Vigkedvű Mihály utca 26.

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1365.

Berakóleány azonnal felvétetik lapunk nyomdájában.

A tőzsde

Magyar korona: 67.

A tőzsde ma tartott irányzattal indult és a hangulat ennek megfelelően mindvégig barátságos volt. A kulisz piacon Salgóban, Rómában és Államvasúton volt nagyobb üzlet. A Salgó legmagasabb kursusa 6400, 3725-ös jegyzést is ért el. A bankpiac meglehetősen élénk látogatottságnak örvendett és az összes értékek a nyitáshoz képest 10-20 pontos árnyereségeket értek el a malompiacra tartott irányzat mellett elég élénk üzlet volt. Az árfolyamok kisebb-nagyobb árnyereséget mutatnak fel. A szénpiacra Megnesítésben volt nagyobb üzlet, amely a nyitáshoz képest több mint 1000 koronás árnyereséget ért el. A legmagasabb jegyzése 12000 volt. A piac többi papírjait szintén keresték és 100-200 koronás árnyereséget értek el. A közlekedési papírok piaca csendes. A vaspiacra Coburgban, Schlickben volt nagyobb üzlet, amelyek mindvégig szilárdak voltak. A Ganz-Danubius elhanyagolt volt. A fapiacra Brassóit és Nasicit keresték. Nagyobb üzlet volt Egyfában. A többi papír árfolyamaikat több-kevésbé megtartották, a vegyespiacra Telefont, Vasuti forg. és Hungaria műtr. keresték és ezek mindvégig szilárdak voltak. A többi papírok a nyitáshoz képest némiképp lemorzsolódtak.

A valutapiac a kissé magasabb zürichi jegyzésnek megfelelően némiképp ellanyhult. A tőzsdéidő későbbi idő folyamán az irányzat megszilárdult és az osztrák koronát kivéve az összes külföldi fizetési eszközök árnyereségre tettek szert. Az osztrák korona 21 és fél árfolyammal indult, elérte a 22 pontot és végül 21 zárult. A valuták közül márkában, dollárban, szokolban és osztrák koronában volt üzlet. A devizák közül Berlint, Prágát és Zágrábot keresték fizetési kötelezettségek kielégítésére.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1890, Osztrák hitel 500, Angol-Magyar 750, Leszámitoló bank 756, Magyar-Olasz 340, Jelz hitelbank 220, Hazai bank 645, Salgó 6400, Rimamurányi 2720, Közuti 1030, Déli vasút 1330, Államvasút 3825, Keresk bank 6850, Általános takarékszövetkezet 965, Pestü hazai 24000, Borsod-miskolci 4125, Concordia 3400, Budapesti gőz. 6075, Gizella 2125, Hungária 2575, Viktória 11350, Beocsini 6500, Kohó 4975, Általános közén 9300, Urkányi 6350, Adria 9000, Atlantic 6375, Levante 7150, Trust 2125, Ganz Danubius 33900, Ganz villamos 5650, Lipták 546, Magy. ac 1 2800, Schlick 1270, Wörner 740, Brassói 4050, Izzo 5190, Spódium 2775, Hazai fatern. 4950, Klótild 2850, Erdő 1375, Nasici 18500, Neusohl Licht 830, Orsz. fa 1280, Telefon 4350.

Utótőzsde. Orsz. fa 1290, Egyfa 385-92, Liehtig 830, Lipták 546, Államvasút 3850. A bankközi devizaforgalomban néhány kötés fordult elő a következő árfolyamokkal: Prága 780, Bécs 18-19, Páris 5850, Berlin 460. A valutapiacra leginkább dollárban és osztrák koronában volt élénk üzlet.

Dollár 783 és fél, osztrák korona lanya irányzat mellett 10 esres 18 és fél, márká 483-84, dinár 1000-1010, lei 542-45.

Valuták.

Napoleon 2350-80, Angol font 8100-8150, Dollár 778-88, Francia frank 5775-875, Márka 477-87, Lira 3075-3125, Osztrák kor. 20/-21 1/4, Rubel 3350-34,50 Lei 537-47, Sokol 773-19, Svájci frank 14350-650, Korona dinár 1000-1010, Lengyel márká 16-17.

Zürichi zárlat Berlin 302, Newyork 546, London 2144, Páris 3985, Prága 520, Budapest 67-, Zágráb 189, Bukarest 250, Varsó 12, Bécs 0'25.

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén az irányzat változatlan. Árak szilárdak. A vidéki malmok az összes felajánlott kenyérmagvakat megvásárolják. Kissé elhanyagolt volt az üzlet zabban és esáva tengeriben. Repceben ma alacsonyabb árak alakultak ki. A vetőmag piac változatlan. Árak változatlanok. A liszt és élelményipiacra kötés alig fordult elő. Árak nem alakultak ki.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat és élelményt legérágabban vesz

Simon György DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Atlas-Pala

legkiválóbb minőségű **TETŐFEDŐ-ANYAG**

gyári, gazdasági- és magánépítkezésekhez, régi eserep-azindelyeték fedéséhez bármely mennyiségben **azonnal kapható**

„ATLASZ”

ASBESTCEMENTPALAGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL,

Budapest, V., Dorottya-utca 6/a. sz.

Előjegyzés: Palatás. Gyár: Budafok. Telefon: 179-60.

Valódi **ATLASZ** jelzéssel van ellátva

Rühkenöcs, Kreolin, Kénvirág, Kálszappan és mindenféle fertőtlenítő szerek **„Radikal” patkányirtó szerstb.** Telefon 14-80. legolcsóbban szerezhető be Telefon 14-80 **Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.**

Gazdasági VAS ÁRU, takarékosan és lemezzel és beszerzhető: **TELEFON: 6-20** **Bakos István** Pat. heroldozár világ-szabalom egyedarávas-kereskedésben. Sítása.

ÓCSKA vasat, rozot és mindenféle fémet legmagasabb árért veszek. Kovácsoknak használatát becserelek. Nagyobb tételek eladhatók. **STEINER, Eötvös-u. 110.**

Halál eset alkalmával bárki meggyőződhet a GEBAUER KAROLY ÉS TARSA legrégebben fennálló temetkezési vállalat olismort legolcsóbb árairól és lelkiismeretes kiszolgálásáról. Közalkalmazottak és munkáltnok nagy árengedmény. **Üzlet: Kossuth-u. 2. (Városháza) Telefon nappal 103. Éjjel 60.**

Akácfa bármely mennyiségben veszünk **RIESZ KOCSIGYÁR** Hatvan-utca.

Talyigások Kubikusok a debrecen-pallagi utépítésnél hosszabb munkára felvétetnek. Jelentkezés az Államépítészeti hivatalnál. Vármegeyháza.

Fehértói temetkezési intézete DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. (Saját ház.) **Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91.** Végez temetéseket helyben és vidéken juttányos árban személyes felügyelet mellett. **Exhumál és hullaszállítás vállal!** **Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!**

Lakáscsere 2 szoba konyhás lakásomat elrélném hasonlóval, esetleg nagyobbal. Cim a kiadóhivatalban.

Kőváry és Altmann szücs mesterek **Debrecen, Piac-utca 42.** Pannonia szálló udvar **Mindenféle szücs munkákat szak-szerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközözi.**